

GRATZ GUSZTÁV: MAGYARORSZÁG ÉS A BOLSEVIZMUS

ióta Magyarország a latin szertartású katolikus hitnek felvételével Szent István idejében a nyugati civilizáció körébe lépett, földrajzi fekvésénél fogva az a hivatás hárul reá, hogy ennek a nyugati civilizációnak legkülső, legmesszebb keletre kitolt védőbástyája legyen. Magyarországtól keletre már kivétel nélkül olyan népek laknak, amelyek annak idején nem Róma, hanem Byzanc befolyása alatt álltak. Nem is a latin, de a görög szertartású egyházhoz csatlakoztak. Ez a körülmény pedig erős befolyást gyakorolt mindig nemcsak politikai elhelyezkedésükre, de kulturális fejlődésükre is. A nyugati és a keleti kultúra között nemcsak quantitativ, de qualitativ különbségek vannak. Az embereknek gondolkodása, szelleme, ideológiája, mentalitása egészen más a Keleten és egészen más a Nyugaton. Ez a különbség gyakran nyilatkozik meg olyanok között is, akik nagyfokú műveltségre tettek szert, de természetesen még jobban mutatkozik a tömegekben. Szent István korában a magyar nemzet földrajzi elhelyezkedésénél fogva szabadon választhatott a nyugati vagy keleti civilizációhoz való csatlakozás között. Tényleg az elsőt választotta és ehhez az irányhoz mindvégig hú maradt, ámbár voltak a középkorban időszakok, amikor Byzanc még erős vonzóerőt gyakorolt Középeurópára.

Ugyanakkor azonban a magyarságnak még egy másik történeti hivatása is volt. Azzal, hogy ékként verődött be az északi és a déli szláv-ság közé, megakadályozta egész Kelet Európának és Középeurópa egy

részének a szláv tengerbe való beolvadását. Ebben a szerepében mindig Románia volt legtermészetesebb szövetségese. Ha magyarok és románok nincsenek, Oroszország régóta hatalmába kerítette volna a Balkánt és Középeurópát. Hogy ez mit jelentett volna, azt legjobban bizonyítja a mai kor, amikor Oroszországban egy nyugati civilizációra nézve idegen politikai rendszer, a bolsevizmus vetette meg lábát. Ha ez az Oroszországban bekövetkezett fejlődés egy orosz vezetés alatt egységgé forrt szlávsvágon belül következett volna be, akkor a bolsevista veszély ma nem Kovno és Kisenev, de Bécs és Berlin kapuit döngetné.

A bolsevista rendszer egy a nyugati civilizációtól teljesen idegen területen tudott csak nagygyá nőni. Az összes abszolutista rendszerek közül egyik sem ártott a modern fejlődésnek annyit, mint az a tény, hogy egy forradalom, amely a nép felszabadításának jelszava alatt indult meg, a maga részéről is átvette, sőt túlhajtotta azokat a hatalmi eszközöket, amelyeket azelőtt csak az abszolutizmus használt fel a népek elnyomására. Alig lehet elképzelni, hogy a nyugati civilizáció körében ehhez hasonló fejlődés keletkezhetett volna. Ez csak a minden zsarnokság előtt babonás félelemmel meghajló Keleten történhetett meg. Az Oroszországban bekövetkezett eseményeket ezért alig tudja megérteni az, aki azokat az európai viszonyok szemszögéből nézi és európai mértékkel akarja megmérni. Helyes felfogásra e tekintetben csak az juthat el, aki nem felejt el, hogy Oroszország, bár a földrajzi kézikönyvek Európához sorozzák, egész politikai és társadalmi fejlődését illetően inkább Ázsiához tartozik. Amint sok tekintetben érthetetlen előttünk a kínai vagy a japán nemzetnek mentalitása, úgy – bár kisebb fokban – az orosz mentalitás is idegen előttünk.

Magyarországnak régi kettős történeti hivatása, amelyet a keleti civilizáció terjedésével szemben és a pánszláv veszedelem ellen betöltött, egyesül a mai korban abban a konkrét feladatban, amelyet ez az ország a bolsevizmussal szemben van hivatva betölteni. Itt is a nyugati civilizációnak megvédéséről van szó. És itt is szó van a szlávsvág legtömörebb része által követett politikai irány terjedésének megakadályozásáról. Ebben a bolsevizmus elleni harcban Magyarország nem áll egyedül. A lengyeleket, a románokat saját életérdekeik kényszerítik arra, hogy ugyanezt a feladatot töltsék be. De ha egy pillanatot vetünk a térképre és fogalmat alkotunk magunknak Oroszország nagy kiterjedéséről, segéd-eszközeinek méreteiről, akkor nem fogja senki sem tagadhatni, hogy ebben a küzdelemben Magyarországnak is szerepe lesz.

Szerepe lehet annál inkább, mert Magyarország ama kevés európai ország közé tartozik, amelyek teljesen immunisoknak mondhatók a bolsevista ragállyal szemben. Közvetlenül a háború után a bolsevista infekció kiterjedt Magyarországra is. Ez Magyarország földrajzi fekvésének átka.

Aki egy pestises területhez közelebb lakik, az könnyebben kapja meg a ragályt. Ez így van a szellemi járványokkal is. De a magyar nemzet egészséges teste viszonylag hamar kiheverte a bajt. A kommunista rémuralom Magyarországon 1919 március 21-étől augusztus 1-éig tartott, összesen 133 napig, de a magyar társadalom összes rétegeire mégis úgy hatott, mint valami védőoltás. Még a munkásság sem kívánja ennek a kornak a visszatérését, amelyben nem nyert semmit, de igen sokat veszített. Nem lehet véletlen, hogy éppen abban a két középeurópai országban, ahol a kommunizmus átmenetileg gyökeret tudott verni, Magyarországon és Bajorországban fordultak el a tömegek leginkább a szélső törekvésektől. Az összes német területek között a kommunizmus és a szélső szocializmus sehol sem gyengébb, mint Bajorországban. És egész Közép-Európában sehol sem gyengébb, mint Magyarországon. Lehet tehát számítani arra, hogy még akkor is, ha feltámadna az a ma egyelőre elhárultalak tekinthető veszély, hogy a bolsevista propaganda egész országokat megnyer a maga eszméi részére, Magyarország, mint szilárd pont fog megmaradni, esetleg egy kommunista áradatban is, a nyugati civilizáció védelmére. Magyarországnak ezt az immunitását a kommunizmussal szemben nem lehet eléggé megbecsülni. Mert nem tudhatjuk, hogy ha a világ forradalmasítására irányuló mozgalom megint feléled, nem-e fog alattomos utakon, titkos csatornákon át utat találni az olyan országok szívébe, amelyek ugyan szemben állanak a mai Oroszországgal, de bensőleg nem immúnisak annak eszmevilágával szemben.

Ezek a csatornák ma is megvannak. Németországban 45 kommunista képviselő ül a parlamentben, a csehszlovák szenátusban 21 és a csehszlovák képviselőházban 41, Ausztriában pedig, ha nincs is erős kommunista párt, a szociáldemokrácia jóval szélsőségesebb álláspontot foglal el és sokkal nagyobb terrorizmussal lép fel a számbelileg csak igen gyenge túlsúllyal bíró polgárság ellen, mint bármely más országban. Lehet mondani, hogy a kommunisták mindezekben az országokban még mindig igen kis frakciók. A német parlamentben nem sokkal több, mint az összes kerületek kilenc százaléka, Csehszlovákiában 14 százaléka választott kommunista képviselőt. De nem szabad elfelejteni, hogy ezekben az országokban a kommunista párt azoknak az elemeknek zömére támaszkodik, amelyekből annak idején a szociáldemokraták kerültek ki. Amilyen arányban ezek mérséklődtek, abban az arányban veszítették el azokat a tömegeket, amelyek homályos ösztönei a szocialista pártot annak idején megteremtették és nagyra növelték. Nem sokkal több, mint egy emberöltő előtt a szocialista pártok sem voltak nagyobbak, mint ma a kommunista frakciók. Lassanként mégis annyira előretörték, hogy a kormányzásban is résztvehettek és arra is ráüthették bélyegüket. A vezérek bölcsessége megakadályozta, hogy ez valóságos forradalmat jelentsen. De ki tudja,

hogyan a jövőben adandó alkalommal ily bölcs vezérek rendelkezésre fognak-e állani?

Az orosz politika ma sem más, mint volt a cárok idejében. Az expanzióra való törekvés jellemezte akkor is, mostan is. Vannak régi orosz imperialisták, akik azért csatlakoztak a bolsevista párthoz, mert ennek jelszavait alkalmasnak tartották arra, hogy Oroszország velük meghódítsa Európát. A régi Oroszország koronként változtatta terjeszkedési törekvései irányát. Felváltva vetett szemet egyszer Kelet, másszor nyugat vagy délnyugat felé. Ha az utolsó tíz évnek fejlődését nézzük, egészen hasonló jelenségeket látunk a mai Oroszországnak, a Szovjetköztársaságnak külpolitikájában is. Az első időben határozottan nyugat felé tendált. Háborút is folytatott Lengyelország ellen. Nem érte el célját. Aztán egy ideig Besszarábiára vetette szemét. Arra látszott gondolni, hogy Románia letörésével, Bolgárország forradalmosításával új utakon elérheti az orosz politika régi célját: Konstantinápolynak, a régi Byzancnak birtokbavételét. Amikor erre sem látszott alkalmasnak az idő, hirtelenül frontot változtatott. A távol Kelet felé irányozta figyelmét. A kínai forradalom korábbi stádiumában a bolsevista tanácsadóknak jelentékeny szerep jutott. Ez ma véget ért. Indiában ma is mozognak bolsevista agitátorok az angolok ellen. De eddig komoly sikert nem tudtak elérni. Nem volna meglepő, ha az orosz politika, mihelyt a Keleten végleges kudarc éri, megint nyugat felé fordítaná figyelmét. Hiába volna tehát abban az illúzióban ringatnunk magunkat, hogy mert a bolsevista propaganda egy idő óta kevésbé tolakodó módszereket alkalmaz, az a veszély, amely ebben a propagandában rejlik, végleg elhárult volna.

Oroszország a múltban kétszer hódította meg Magyarországot. Egyszer akkor, amikor orosz csapatok levertek 1849-ben a magyar szabadságharcot és Paskievics orosz generális azt táviratozta Miklós cárnak, hogy: „Magyarország Felsőged lábai előtt fekszik”. Másodszor akkor, amikor a bolsevizmus magyar főügynöke, Kun Béla azt táviratozta Leninnek, hogy sikerült Magyarországon szovjetköztársaságot létesíteni, amely az orosz bolsevizmushoz csatlakozik. Mindkét esemény feledhetetlen szomorú nyomokat hagyott hátra a magyar nép lelkületében. Mindkét esemény a magyar történelem legszomorúbb lapjain van feljegyezve. Nincsen gyermek Magyarországon, akinek nem szorulna ököltre a keze, ha tanítója erről a két megalázásról beszél. Az európai civilizáció érdekében kívánnunk kell, hogy az orosz kommunizmus át ne lépje többé a Nyugat határait. De ha mégis erre törekednék – és ennek legalább is lehetőségével számolnunk kell – akkor Magyarország egyike lehet a legfontosabb és legmegbízhatóbb hídfőknek abban a harcban, amely a támadás visszaverésére szükséges lesz, akár szellemi, akár valóságos fegyverekkel fog ez a harc lefolytatni.